

Rapor

TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü

Turkish Medical Association Nusret Fişek Public Health Service Award

Nuray Özgülner^{ID}*Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

Öz

Bu yazı Nusret Fişek için düzenlenen anma töreniyle ilgili gözlem ve değerlendirmeleri aktarmak amacıyla kaleme alınmıştır. Türk halk sağlığı alanının kurucu isimlerinden biri olan Nusret Fişek, ölümünün 35. yıldönümünde 3 Kasım 2025 tarihinde düzenlenen bir etkinlikle anılmıştır. Türk Tabipleri Birliği ve Halk Sağlığı Uzmanları Derneği iş birliğiyle gerçekleştirilen programda, Fişek'in Türkiye'de halk sağlığı disiplininin kurumsallaşmasına yaptığı katkılar vurgulanmıştır. Toplum temelli sağlık hizmetlerini savunan Fişek, birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi, eğitim ve araştırma bölgelerinin kurulması ve kamuoyunda "Sosyalleştirme Yasası" olarak bilinen düzenlemenin hazırlanması gibi önemli yapısal dönüşümlerde etkili olmuştur. Hıfzıssıhha Okulu Müdürlüğü ve Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanlığı görevleriyle de meslek örgütülüğüne katkı sağlamıştır. Sağlığı yalnızca biyomedikal bir olgu olarak değil, sosyal, ekonomik ve çevresel belirleyicileriyle birlikte değerlendiren yaklaşımıyla halk sağlığını disiplinler arası bir alan olarak konumlandırmıştır. Anma programı kapsamında verilen TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü, 2025 yılında Prof. Dr. Şerife Reyhan Uçku ve Prof. Dr. Ayşe Akın'a takdim edilmiştir. Uçku konuşmasında Fişek'in sağlık eşitsizliklerini görünür kılan yaklaşımının mesleki yönelimini şekillendirdiğini vurgulamıştır. Akın ise Fişek'in öğrencisi olduğunu belirterek onun yetiştirdiği kuşaklar aracılığıyla toplum sağlığı hizmetlerine kalıcı katkılar sağladığını ifade etmiştir. Etkinlik, Fişek'in bilimsel, etik ve toplumsal sorumluluk temelli mirasının günümüzde de halk sağlığı politikalarına yön verdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar sözcükler: halk sağlığı, Nusret Fişek, halk sağlığı ödülü

Abstract

This article presents observations and reflections on a commemorative ceremony held in honor of Nusret Fişek, one of the founding figures of public health in Turkey. The event took place on 3 November 2025, marking the 35th anniversary of his death, and was organized jointly by the Turkish Medical Association and the Public Health Specialists' Association. The program highlighted Fişek's pivotal contributions to the institutionalization of the public health discipline in Turkey. Advocating a community-based approach to health services, he played a key role in major structural reforms, including strengthening primary health care, establishing education and research regions, and contributing to the preparation of the legislation widely known as the "Socialization Law," which aimed to ensure equitable and accessible health services. He also supported professional organization through his roles as Director of the School of Public Health and President of the Central Council of the Turkish Medical Association. By conceptualizing health not merely as a biomedical phenomenon but as one shaped by social, economic, and environmental determinants, Fişek positioned public health as an interdisciplinary field. The TMA Nusret Fişek Public Health Service Award was presented to Prof. Dr. Şerife Reyhan Uçku and Prof. Dr. Ayşe Akın, whose speeches highlighted the continuing influence of Fişek's intellectual and professional legacy.

Keywords: public health, Nusret Fişek, public health award

Geliş Tarihi / Received: 08.03.2026 **Kabul Tarihi / Accepted:** 08.03.2026 **Yayın Tarihi / Published:** 11.03.2026

Sorumlu Yazar / Correspondence: Nuray Özgülner **Eposta:** nurayozgulnar@gmail.com

Sorumlu Editör / Handling Editor: Temmuz Göncü Şavran

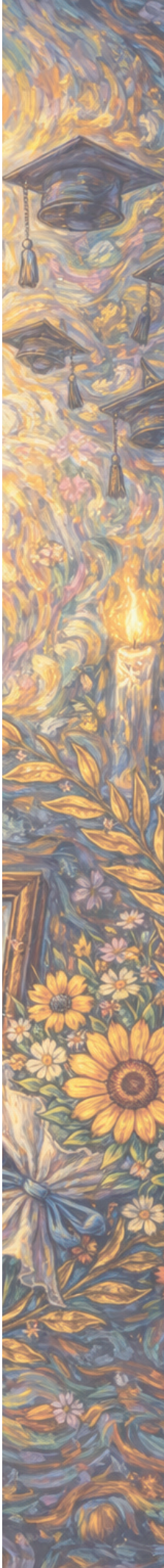
Atıf için / Suggested Citation: Özgülner, N. (2026). TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü. *Sosyal Bilimler ve Sağlık Bülteni (SoSa)*, KİŞ(17), 4-7.

Türkiye’de halk sağlığı uzmanlık eğitiminin kurumsallaşmasında öncü bir rol üstlenen hocamız Nusret Fişek, doğumunun 111’inci ve ölümünün 35’inci yıldönümüne denk gelen 3 Kasım 2025 tarihinde düzenlenen bir etkinlikle anılmıştır. Anma programı, Türk Tabipleri Birliği ile Halk Sağlığı Uzmanları Derneği iş birliğiyle gerçekleştirilmiştir.

Nusret Fişek yalnızca akademik üretimiyle değil, sağlık politikalarının oluşumuna doğrudan katkı sunan yaklaşımıyla da belirleyici bir isimdir. Toplum temelli sağlık hizmetlerini merkeze alan anlayışı, Türkiye’de birinci basamak örgütlenmesinin güçlendirilmesine yönelik yapısal adımların atılmasında etkili olmuştur. Eğitim ve araştırma bölgelerinin oluşturulmasına liderlik etmiş; kamuoyunda “Sosyalleştirme Yasası” olarak bilinen ve sağlık hizmetlerinin eşitlikçi ve erişilebilir biçimde sunulmasını amaçlayan düzenlemenin hazırlanmasında önemli katkılar sağlamıştır. Hıfzıssıhha Okulu Müdürlüğü görevini yürütmüş, ayrıca Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi başkanlığı yaparak meslek örgütülüğünün güçlendirilmesine destek olmuştur. Bu katkıları, onu Türkiye’de toplum sağlığı yaklaşımının kurucu isimlerinden biri haline getirmiştir.

Fişek’in mesleki mirası; halk sağlığı disiplinine kuramsal, kurumsal ve uygulamaya dönük düzeylerde sunduğu katkılar ile savunduğu bilimsel ve etik ilkeler çerçevesinde değerlendirildiğinde, onun yalnızca belirli bir dönemde etkili olmuş bir akademisyen olmadığı açıkça görülmektedir. Aksine, Türkiye’de halk sağlığının düşünsel temellerini güçlendiren ve kurumsal yapılanmasını şekillendiren kalıcı bir yaklaşım geliştirmiştir. Sağlık hizmetlerinin eşitlik ve toplum yararı doğrultusunda örgütlenmesi gerektiğine ilişkin görüşleri günümüzde de önemini korumaktadır. Fişek, sağlığı yalnızca biyomedikal bir olgu olarak ele almamış; sosyal, ekonomik ve çevresel belirleyicileri bütüncül biçimde değerlendirmiştir. Bu yaklaşımıyla sağlık göstergelerinin toplumun refah düzeyi, gelir dağılımı, eğitim olanakları ve yaşam koşullarıyla birlikte ele alınması gerektiğini savunmuş; halk sağlığını disiplinler arası bir alan olarak konumlandırmıştır. Bilimsel üretiminde nesnellik, kanıta dayalı değerlendirme ve toplumsal sorumluluk ilkelerini öncelemiş; akademik bilginin kamusal yarara dönüştürülmesini temel bir etik yükümlülük olarak görmüştür.

Anma programı kapsamında takdim edilen TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü, halk sağlığı alanında uzun yıllara yayılan emeği ve toplumsal yarar odaklı çalışmalarını görünür kılmayı amaçlamaktadır. 2025 yılı Hizmet Ödülü, Prof. Dr. Şerife Reyhan Uçku ve Prof. Dr. Ayşe Akın’a verilmiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalından emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Şerife Reyhan Uçku'ya ödülü Dr. Alpay Azap takdim etmiştir. Uçku konuşmasında, Fişek'in toplumları sağlık göstergeleri üzerinden değerlendiren yaklaşımının kendi düşünsel gelişiminde belirleyici olduğunu ifade etmiştir. Halk sağlığını yalnızca hastalıkların önlenmesiyle sınırlamayan; sosyal belirleyicileri dikkate alan ve eşitsizlikleri görünür kılan bu perspektifin mesleki yönelimini şekillendirdiğini vurgulamıştır. Kırk iki yılı aşkın süredir halk sağlığı alanında çalıştığını belirten Uçku, bu ödülü kişisel bir başarı göstergesi olarak değil, mesleki bir sorumluluğun ifadesi olarak gördüğünü dile getirmiştir. Ödülü tüm meslektaşları adına kabul ettiğini ifade ederek, herkes için sağlık hakkının hayata geçirilmesi ve daha sağlıklı bir toplum hedefi doğrultusunda kolektif çabanın sürdürülmesinin Fişek'in mirasına sahip çıkmanın en somut yolu olduğunu belirtmiştir.

Hizmet Ödülü'ne layık görülen diğer isim olan Prof. Dr. Ayşe Akın'a ödülü, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi II. Başkanı Dr. Pınar Saip tarafından sunulmuştur. Akın, 1995 yılında TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Bilim Ödülü'nü almış; 2025 yılında ise Hizmet Ödülü ile onurlandırılmıştır.

Konuşmasına “Hocam Nusret Fişek” başlığını veren Akın, 1966 yılı sonunda Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Bölümü’nde asistan olarak göreve başladığını ve Fişek’in vefatına kadar doğrudan öğrencisi olduğunu belirtmiştir. Tez danışmanı ve bölüm başkanı olarak mesleki gelişiminde belirleyici bir rol oynadığını vurgulamış; onun yalnızca kendi akademik yaşamında değil, çok sayıda hekimin ve sağlık çalışanının yetişmesinde etkili olduğunu ifade etmiştir. Yetiştirdiği kuşaklar aracılığıyla toplum sağlığı hizmetlerinin güçlendiğini ve bu etkinin “Nusret Fişek ilkeleri” doğrultusunda sürdüğünü dile getirmiştir.

Sonuç olarak Nusret Fişek, bilimsel ve etik ilkelerden ödün vermeyen, demokratik tutumuyla öğrencilerine örnek olan ve Türkiye’de pek çok yapısal yeniliğe öncülük eden bir bilim insanıdır. Ulusal düzeydeki katkılarının yanı sıra uluslararası platformlarda da etkin olmuş; çağdaş, ilke sahibi ve toplum yararını önceleyen bir aydın kimliğiyle saygı uyandırmıştır. Fişek’in mirası, yalnızca tarihsel bir birikim olarak değil, günümüzde de halk sağlığı uygulamalarına ve sağlık politikalarına yön veren temel bir çerçeve olarak değerlendirilmektedir.

